Technische vragen Kaderbrief 2024

Raadsvoorstel Kaderbrief Meierijstad 2024		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
GBM	1. Welke verbanden tussen polarisatie, woningtekorten (woningbouw), jeugdzorg, veiligheid en bevolkingstoename ziet u?	We zien in onze samenleving steeds meer spanning en polarisatie. Dit wordt mede veroorzaakt door diverse crisissen (krapte woningmarkt, krapte op de arbeidsmarkt, energiecrisis, klimaatcrisis, asielcrisis, etc). Daarnaast speelt ook het sociale media gebruik (o.a. fakenieuws) een rol. Ook zien we de kloof in de samenleving groter worden onder andere door het verschil tussen rijk en arm, kansrijk en kansarm, meer en minder digitaal. Bij de gemeente zien we de gevolgen hiervan terug in het sociaal en veiligheidsdomein.

Hoofdstuk 1: Veranderingen in de maatschappij, pagina 2		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
GBM	1. De komende jaren zal het inwonertal van Meierijstad stijgen, niet zozeer vanwege organische groei maar meer het effect van buitenaf. Ook het kabinet geeft aan een grotere toestroom te verwachten dan waar op gerekend was. Hoe wil de gemeente hier op reageren met betrekking tot extra kosten met betrekking tot jeugdzorg, omdat er minderjarige ontheemden extra	De gemeente krijgt er op allerlei fronten meer en extra taken bij door de komst van nieuwkomers naar onze gemeente. Op dit moment zijn er nog geen definitieve afspraken met het rijk over de dekking van extra kosten voor onder meer zorg en onderwijs. Onder meer via de

	bijkomen met (helaas) bijkomende problematiek, zoals trauma's, etc., maar ook omdat we in de maatschappij steeds meer jeugd met problemen rondlopen?	VNG vragen gemeenten hier momenteel aandacht voor.
Hart	1. *"Ook op het gebied van vakmanschap en paraatheid is een versterking nodig, omdat er in de praktijk minder vrijwilligers instromen dan uitstromen"* -> Kunt u aangeven wat er met deze zin wordt bedoeld?	Met deze zin wordt bedoeld dat er aandacht moet zijn voor de beschikbaarheid van brandweervrijwilligers, zodat we de paraatheid van de vier brandweerposten kunnen garanderen. Op dit moment is de beschikbaarheid nog geen probleem maar we hebben samen met de postcommandanten en de Veiligheidsregio Brabant-Noord aandacht voor voldoende aanwas.
D66	1. Pagina 2 benoemt de landelijke ontwikkeling van dalend vertrouwen in de overheid. Wordt aan specifieke acties gedacht op dit gebied, naast buurtparticipatie? Zo ja, graag toelichten, Zo nee, waarom niet?	We zijn ons ervan bewust dat het vertrouwen dat we als lokale overheid van onze inwoners krijgen (en graag willen houden) een constante aandacht vraagt. Vertrouwen is cruciaal voor een goede relatie met onze inwoners, en moet je dagelijks verdienen. Daarom wordt al het werk van de gemeente gedaan vanuit principes als betrouwbaarheid en transparantie en zijn ook (o.a.) vertrouwen en betrokkenheid kernwaarden in onze organisatiefilosofie. Zo werken we bijvoorbeeld vanuit dienstverlening aan een steeds betere klantbeleving en willen we 'bijzonder persoonlijk' blijven in de relatie met onze klanten. We willen ook een benaderbare en nabije overheid zijn, en werken daarom onder meer met accountmanagers bedrijven, buurtadviseurs en contactwethouders. En op het vlak van participatie en besluitvorming dienen verwachtingen over de mate van invloed helder te zijn, zodat inwoners en belanghebbenden weten waar ze

		aan toe zijn. (De startgesprekken participatie met de gemeenteraad zijn hierbij ook een instrument).

Hoofdstuk 2: Duurzaamheidsopgaven als absolute noodzaak voor iedereen, pagina 3		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
Hart	1. Wat is de reden dat de plannen voor nascheiding niet zijn opgenomen?	De kaderbrief is op hoofdlijnen geschreven, om de grote ontwikkelingen voor Meierijstad te duiden. Dat betekent dat we vele projecten niet expliciet hebben benoemd. Bij de begrotingsbehandeling komen de onderliggende projecten en investeringen wel aan bod. In het geval van nascheiding loopt het onderzoek door in 2024. Het is nog niet duidelijk of we daadwerkelijk overstappen op nascheiding. Als dat wel gebeurt, is dat pas vanaf 2028. Er is daarom in 2024 geen aanvullend budget nodig.
D66	1. In bijlage 1 staat bij de uitvraag een uitvoeringsbudget duurzaamheid. Kan een toelichting gegeven worden waaraan hierbij gedacht is?	**Dit** budget is bedoeld om het uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2023-2026 ten uitvoer te brengen. Dit programma is via een Raadsinformatiebrief ter informatie met uw raad gedeeld. Een gedetailleerdere inschatting van de kosten volgt bij de begrotingsbehandeling.

Hoofdstuk 3: De ruimtelijke balans, pagina 3		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
Lokaal	Op blz 4 Hoofdstuk 4 Woningbouw “Om versneld te kunnen voorzien in de grote woningbouwbehoefte worden flex-woonconcepten toegevoegd aan onze woningbouwprogrammering “	Op dit moment vindt er een locatiestudie plaats voor het realiseren van modulaire woningen. Het college neemt na de zomer een besluit over de locatiestudie.

	1. Welke plekken in Meierijstad zijn in beeld voor deze flex-concepten?	Wij zullen de gemeenteraad dan ook informeren over de locaties die uit deze studie zijn voortgekomen.
	2. En wat zijn de beoogde aantallen?	Vanuit de prestatieafspraken lag een opgave van 250 modulaire woningen. Om een stapje extra te zetten voor regulier woningzoekenden is de ambitie met 150 woningen verhoogd. Inmiddels zijn er in onze gemeente 61 modulaire woningen gerealiseerd of vergund. Dat betekent dat er nog een opgave van 339 resteert. Daarnaast wordt momenteel gewerkt aan 150 flexwoningen aan de Bremweg in eerste instantie voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen.
	3. Is er voldoende capaciteit om de impact van de inwerkingtreding van de omgevingswet op te vangen? Hoe gaan we voorkomen dat bijvoorbeeld ruimtelijke initiatieven vertraging oplopen door de invoering in relatie tot de benodigde capaciteit?	We zijn nog altijd intensief bezig met de voorbereiding op de nieuwe Omgevingswet per 1-1-2024. U moet daarbij onder andere denken aan het oefenen en verfijnen van werkprocessen, het proefdraaien met de intake- en omgevingstafel, met de livegang naar een nieuwe software applicatie voor vergunningen, toezicht en handhaving en het ontwikkelen en werken met een Omgevingsplan. Dat vraagt nieuwe routines om te voldoen aan de wettelijke doorlooptijd van 8 weken om tot besluitvorming te komen. Er is tijdelijk extra personele capaciteit nodig die betaald kan worden uit de tot en met 2025 toegezegde rijksmiddelen. Daarnaast vraagt deze nieuwe manier van werken naar verwachting ook structureel extra personele capaciteit.
D66	1. De provincie geeft met Brabant Schakelt invulling aan het nationale woningbouwprogramma en de gemeente moet hierin positie innemen. Hoe is de aanpak en planning binnen Meierijstad om deze positie in te nemen? En wat is de rol en betrokkenheid van de raad?	Middels ‘Brabant Schakelt‘ of ‘Brabantse Aanpak naar Ruimtelijk Voorstel‘ werkt de provincie in opdracht van Het Rijk aan haar input voor het nationale Ruimtelijk Voorstel. Het Provinciale voorstel wordt opgesteld aan

		de hand van drie perspectieven; verstedelijking/ wonen, landelijk gebied en klimaat & energie. Binnen onze regio RNOB werkt Meierijstad samen aan een ‘Ruimtelijk Voorstel RNOB‘, dat als input gaat fungeren voor het provinciale voorstel. De op 9 maart 2023 ondertekende Regionale Woondeal Noordoost-Brabant is hiervoor ook input. Het Ruimtelijk Voorstel RNOB dient oktober 2023 gereed te zijn zodat vanaf dan toegewerkt kan worden naar afspraken in het BO-MIRT (bestuurlijke overleggen Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport) van december 2023. Op dit moment bevindt dit traject zich nog in de inventariserende fase. Hoe gemeenteraden worden betrokken in het ‘Ruimtelijk Voorstel RNOB‘ wordt nog nader uitgewerkt (wordt al wel besproken in regionale overleggen). Zowel het regionale als het provinciale ‘Ruimtelijk Voorstel‘ betreft geen dwingend/ juridisch instrument, maar is faciliterend voor gemeenten en waterschappen en gezamenlijke standpuntbepaling richting provincie/ Rijk.

Hoofdstuk 4: Woningbouw, pagina 4		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
Lokaal	1. Hoe kunnen we die “extra stap” gaan zetten om aan het verplicht programma volkshuisvesting te kunnen voldoen? Welke instrumenten hebben we daarvoor?	De Woonvisie is uit 2018 en het Actieplan Woningbouw is in 2021 door de raad vastgesteld. Daarnaast werd al gewerkt aan een woon/zorgvisie. Dit jaar worden deze stukken herijkt en met elkaar in verband tot één document : de Woonzorgvisie. Deze visie is een eerste

		aanzet tot Volkshuisvestelijk programma (straks onder de omgevingswet verplicht). We worden in dit traject ondersteunt door een adviesbureau, d.m.v. de financiële middelen (instrument) die voor wonen beschikbaar zijn gesteld. Daarnaast werken we aan diverse beleidsinstrumenten zoals de starterslening en splitsingsbeleid, die bijdragen aan de woonopgaven zoals versnellen van de woningbouw en voldoende en juiste woningen voor alle doelgroepen.
VVD	2. 2/3 van de nieuwbouw moet betaalbaar zijn. Wat valt er dan onder de resterende 1/3?	Het rijk beschouwt als betaalbare woningen de volgende categorieën: - Sociale huur - Middeldure huur (tot 1000 euro) - Goedkope koop (tot 244.000) - Middeldure koop (tot 355.000) De woningen die hier niet aan voldoen zijn - Dure huur (boven de 1000 euro) - Dure koop (boven de 355.000) Ook naar deze categorieën bestaat vraag. De 2/3 betaalbaarheid sluit goed aan op de afgesproken percentages in onze woonvisie en ons huidige woningbouwprogramma.
	3. Welke aandacht groepen zijn er volgens u?	Het Rijksprogramma ‘een thuis voor iedereen’ (het 2e van de 6 programma’s onder de Nationale Woon- en Bouwagenda) heeft als doel te zorgen voor voldoende betaalbare woningen voor alle aandachtsgroepen. Te weten: 1) Aandachtsgroepen met behoefte aan huisvesting, zorg en ondersteuning, daaronder vallen:

		- Mensen met sociale en/of medische urgentie onder wie mensen die dak- en thuisloos dreigen te worden, mensen die rolstoelafhankelijk zijn of een lichamelijke, verstandelijke, zintuigelijke beperking of psychische kwetsbaarheid hebben, sekswerkers die willen stoppen en in een andere omgeving willen wonen, remigranten-gezinnen met de Nederlandse nationaliteit die na terugkeer naar Nederland dakloos zijn. - Statushouders - De uitstroom van mensen uit een intramurale instelling 2) Aandachtsgroepen met specifieke woonwensen (minder tot geen behoefte aan zorg en ondersteuning) - Arbeidsmigranten / kenniswerkers - Jongeren / starters / Studenten - Woonwagenbewoners - Vluchtelingen / asielzoekers - Jongere werknemers Daarnaast zijn de ouderen een specifieke aandachtsgroep in de rijksprogramma's en is er ook een apart programma 'wonen en zorg voor ouderen' ingericht. Tot slot is ook de 'reguliere' groep woningzoekende een aandachtsgroep in onze optiek.
	4. Is er voldoende capaciteit om de impact van de inwerkingtreding van de omgevingswet op te vangen? Hoe gaan we voorkomen dat bijvoorbeeld ruimtelijke initiatieven vertraging oplopen door de invoering in relatie tot de benodigde capaciteit?	Zie beantwoording vraag 3 Lokaal.

GBM	1. Kan Meierijstad echt voldoen aan de opdracht het genoemde aantal woningen (of meer) te bouwen vanwege de te verwachten extra bevolkingstoename? Is daar ruimte voor met betrekking tot CO2, Stikstof, Natura 2000 en andere belemmeringen?	Met de plannen in onze huidige woningbouwprogrammering kunnen we de opgave invullen. We verwachten dat de meeste aspecten geen belemmering op zullen leveren voor de woningbouwopgave. Stikstof kan hierop een uitzondering zijn. Per project zal moeten blijken of aan de stikstofnormen kan worden voldaan. Mochten projecten problemen ondervinden op één van deze thema's, dan kunnen deze projecten ook worden besproken op de regionale versnellingstafel om te kijken of er oplossingen mogelijk zijn. We blijven daarnaast afhankelijk van andere partijen gezien de gemeente uiteindelijk zelf geen huizen bouwt. Zo zullen dus ook economische- en marktontwikkelingen van invloed zijn op het aantal en het tempo waarin gebouwd wordt.
Hart	1. Wanneer kunnen we voorstellen voor het 'verplicht programma volkshuisvesting' verwachten. Wat is daarvoor nodig en van wie hebben we wat nodig? Is het vaststellen van het 'verplicht programma volkshuisvesting' een college- of een raadsbevoegdheid?	Op dit moment is het in het Wetsvoorstel een collegebevoegdheid. Het traject naar een nieuwe Woonzorgvisie zijn we dit jaar gestart en verwachten we begin 2024 af te ronden. Deze nieuwe visie is een eerste aanzet tot Volkshuisvestelijk programma, waarbij de verplichte onderdelen voor het vhv-programma op strategisch niveau worden ingevuld. De vervolgstap zal een concretere uitwerking op tactisch niveau zijn (soort woonagenda) en deze onderdelen samen zullen het VHV programma vormen, waarover alle gemeenten op 1-1-2026 moeten beschikken.
	2. Wat is 'Brabant Schakelt?'	Middels 'Brabant Schakelt' of 'Brabantse Aanpak naar Ruimtelijk Voorstel' werkt de provincie in opdracht van Het Rijk aan haar input voor het nationale Ruimtelijk

		Voorstel. Het Provinciale voorstel wordt opgesteld aan de hand van drie perspectieven; verstedelijking/ wonen, landelijk gebied en klimaat & energie. Binnen onze regio RNOB werkt Meierijstad samen aan een ‘Ruimtelijk Voorstel RNOB‘, dat als input gaat fungeren voor het provinciale voorstel. De op 9 maart 2023 ondertekende Regionale Woondeal Noordoost-Brabant is hiervoor ook input. Zowel het regionale als het provinciale ‘Ruimtelijk Voorstel‘ betreft geen dwingend/ juridisch instrument, maar is faciliterend voor gemeenten en waterschappen en gezamenlijke standpuntbepaling richting provincie/ Rijk.
D66	1. Een van de belangrijkste opgaven (inspanningsverplichting) die voortvloeien uit de Regionale Woondeal is: “ 2/3 van de nieuwbouw betaalbaar (sociale huur, middeldure huur, goedkope koop en middeldure koop)” Wat valt hier precies onder betaalbaar? Kunt per categorie die als voorbeeld wordt genoemd aangeven welke bedragen (huur/koop) hierbij passen?	Sociale huur: landelijk vastgestelde liberalisatiegrens (nu 808 euro per maand) Middeldure huur: < 1000 per maand Goedkope koop: < 244.000 euro Middeldure koop: < 355.000 euro
	2. Een andere opgave is dat alle aandachtsgroepen een plek moeten krijgen in de nieuwe Woon(zorg)Visie. Kunt u specificeren welke aandachtsgroepen dit precies zijn?	Het Rijksprogramma ‘een thuis voor iedereen’ (het 2e van de 6 programma’s onder de Nationale Woon- en Bouwagenda) heeft als doel te zorgen voor voldoende betaalbare woningen voor alle aandachtsgroepen. Te weten: 3) Aandachtsgroepen met behoefte aan huisvesting, zorg en ondersteuning, daaronder vallen: - Mensen met sociale en/of medische urgentie onder wie mensen die dak- en thuisloos dreigen te worden, mensen die rolstoelafhankelijk zijn of een lichamelijke, verstandelijke, zintuigelijke beperking of psychische kwetsbaarheid hebben,

		sekswerkers die willen stoppen en in een andere omgeving willen wonen, remigranten-gezinnen met de Nederlandse nationaliteit die na terugkeer naar Nederland dakloos zijn. - Statushouders - De uitstroom van mensen uit een intramurale instelling 4) Aandachtsgroepen met specifieke woonwensen (minder tot geen behoefte aan zorg en ondersteuning) - Vluchtelingen / asielzoekers - Arbeidsmigranten / kenniswerkers - Jongeren / starters / Studenten - Woonwagenbewoners - Jongere werknemers Daarnaast zijn de ouderen een specifieke aandachtsgroep in de rijksprogramma's en is er ook een apart programma 'wonen en zorg voor ouderen' ingericht. Tot slot is de 'reguliere' groep woningzoekende een aandachtsgroep in onze optiek.
	3. In het kader van de opgace *"Focus op afronding van voorbereidingsfase en realisatie van plannen"* Welke plannen in Meierijstad vallen hieronder? En om hoeveel woningen gaat het per plan?	De woningbouwprogrammering in Meierijstad kent een groot aantal projecten die in voorbereiding zijn (zachte plancapaciteit). Wij hebben op dit moment een raadsinformatiebrief in voorbereiding om u te informeren over de woningbouwprogrammering (uitgesplitst naar de kernen). De gevraagde informatie

		is daarin opgenomen. Wij verwachten u deze informatie nog voor het zomerreces te doen toekomen.

Hoofdstuk 5: De inclusieve samenleving, pagina 5		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
Lokaal	Hoofdstuk 5.2 blz 5 “We versterken daarom zowel kwantitatief als kwalitatief de sociale teams en de samenwerking met zorg-, welzijn-, en arbeidsmarkt partners, o.a. in PIM en Leefgoed.“ 1. Zijn er initiatieven of mogelijkheden en kansen in beeld mbt het “Leefgoed concept” om dit in meerdere kernen van Meierijstad uit te rollen?	LeefGoed Veghel is een proeftuin waar we samenwerking versterken, meer verbinding maken tussen activiteiten van organisaties en een innovatieve samenwerking ontwikkelen om de dienstverlening en bedrijfsvoering het sociaal domein sneller, beter en efficiënter te organiseren. Tijdens een informatieavond in september (LeefGoed) en een beeldvormende avond in november (PIM) gaan we hier meer over laten zien. Veel van wat we ontwikkelen en leren rollen we ook uit in andere kernen van Meierijstad. Zie ook antwoord vraag 3 van Hart. Naast de LeefGoed ontwikkeling zijn we ook langs andere lijnen actief voor heel Meierijstad zoals opgenomen in het Pact Wonen, Welzijn, Zorg, de vitaliteitscans gemeenschapshuizen en de ontwikkeling van inloop en dagbestedingsactiviteiten in wijken en kernen.
VVD	2. 5.1 Wat houden de extra investeringen bij het Elde in?	In het Integraal HuisvestingsPlan (IHP) Onderwijs 2022-2037 wordt in 2025 voorzien in de vervangende nieuwbouw van gebouw B van het Elde College te Schijndel. Dit gebouw wordt voornamelijk gebruikt ten behoeve van HAVO/VWO-onderwijs. Omdat er in de overige gebouwen van het Elde College sprake is van

		leegstand c.q. overmaat, wordt de vervangende nieuwbouw van gebouw B van een kleinere omvang dan nu het geval is. Gevolg is echter dat een deel van deze leegstand geschikt gemaakt c.q. aangepast moet worden ten behoeve van het HAVO/VWO-onderwijs Het gaat daarbij om de transformatie van met name de praktijklokalen naar leslokalen in gebouw A/C. Voorts is aanpassing aan de huidige onderwijsconcepten noodzakelijk. Beide aanpassingen moeten feitelijk gezien worden als uitvloeisel van de 'kleinere' omvang van de vervangende nieuwbouw van gebouw B. Naar verwachting is met deze aanpassing een bedrag gemoeid van ruim € 3,7 miljoen.
	3. 5.5 Aan wat voor middelen denkt u voor een optimale inzet en benutting van gemeentelijk vastgoed?	We kijken naar optimalisatie en kansen om functies toe te voegen. Verder zijn de middelen terug te vinden in de stelpost DMOP vastgoed. Een nadere uitwerking zal t.z.t. aan uw raad worden aangeboden.
GBM	1. Wat gaan de effecten van kostenbesparingen op de jeugdgezondheidszorg vanuit het rijk worden op de gemeentelijke jeugdgezondheidszorg?	Dat weten we nog niet. De komende 2 jaar zal er meer geïnvesteerd moeten worden op preventie om de mogelijke bezuiniging van het Rijk in 2026 op jeugdhulp op te kunnen vangen.
Hart	1. *"Dit omvat het onderdeel voelen van de samenleving"* is wat ons betreft een onduidelijke zin. Waar komt deze 'indeling' vandaan? En zijn er nog meer onderdelen van de samenleving? Welke zijn deze?	Bij nader inzien vinden wij de zin ook niet duidelijk. Wij zullen de zin verwijderen.
	2. *"Kansenongelijkheid is zichtbaar in de samenleving. We intensiveren onze inzet op het terugdringen van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Belangrijke voorwaarde is dat hiervoor voldoende deskundigheid en capaciteit beschikbaar is"* -> Deze alinea is onduidelijk voor ons. We begrijpen het belang van voldoende deskundigheid en capaciteit met	Door de energiecrisis en de hoge inflatie is het onderwerp armoede de afgelopen tijd erg relevant geworden. (het woord relevant dient vervangen te worden door 'urgent'). Wij zijn een onderzoek gestart naar het armoedebeleid. Als daaruit blijkt dat er behoefte is om bepaalde minima regelingen uit te

	betrekking tot huiselijk geweld, maar op welke wijze heeft het ook van doen met het thema kansenongelijkheid?	breiden of te verbreden, zullen wij met voorstellen komen. Kansenongelijkheid is zichtbaar in de samenleving**.** We intensiveren onze inzet op het terugdringen van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Belangrijke voorwaarde is dat hiervoor voldoende deskundigheid en capaciteit beschikbaar is. Om meer kansengelijkheid te bevorderen en in te zetten op brede welvaart zijn het versterken van onze inzet op sport & bewegen, kunst& cultuur en recreatie & toerisme van groot belang. De geel gearceerde tekst kan vervallen. De zin past niet bij het onderwerp.
	3. Wanneer kunnen de dorpen Sint-Oedenrode en Schijndel een Leefgoed concept verwachten?	LeefGoed Veghel is een proeftuin waar we samenwerking versterken, meer verbinding maken tussen activiteiten van organisaties en een innovatieve samenwerking ontwikkelen om de dienstverlening en bedrijfsvoering het sociaal domein sneller, beter en efficiënter te organiseren. Na de zomervakantie starten we in Sint-Oedenrode en Schijndel een vergelijkbaar overleg op met lokale partijen. Met deze partijen gaan we in gesprek om vergelijkbare initiatieven te ontwikkelen.
	4. "We streven naar een optimale inzet en benutting van gemeentelijk vastgoed. Dit streven vraagt om extra middelen, zowel voor de inloopvoorzieningen zelf als het kwalitatief op niveau houden en versneld verduurzamen van het maatschappelijk vastgoed. De enorm gestegen kosten van materialen en het feit dat eerder ervoor is gekozen om de	Het DMOP moet vast gesteld worden door uw raad. Vanwege ziekte/afwezigheid van de behandelend ambtenaar kunnen we op dit moment hier geen concreet antwoord op geven. We komen in september bij u terug met een tijdsplanning.

	beheerkosten niet te indexeren werkt hier versterkt door" -> Dus? Wat betekent dit voor de uitvoering?	
	5. I.v.m. 'onderwijs in Veghels Buiten': is de relatie aantal basisscholieren – aantal basisscholen vergelijkbaar met de kernen Sint-Oedenrode en Schijndel?	Als gekeken wordt naar de relatie 'basisgeneratie' (= aantal leerlingen in de leeftijd 4 t/m 11 + 30% van de 12 jarigen) – 'aantal basisscholen' in 2030 dan zien we in de kern Schijndel een relatie van 1 basisschool per basisgeneratie van 270 leerlingen, in de kern Sint-Oedenrode 1 basisschool per basisgeneratie van 280 leerlingen en in Veghels Buiten 1 basisschool per basisgeneratie van 410 leerlingen. Uiteindelijk zal in een stabiele situatie in Veghels Buiten de relatie verschuiven van 1 basisschool per basisgeneratie van 300 leerlingen.
	6. "We bouwen samen met onze maatschappelijke partners aan meer collectieve (dagbestedings-, inloop-) voorzieningen waardoor het aantal duurdere individuele beschikkingen kan afnemen of minder groeit dan noodzakelijk" Wie bepaalt wanneer een duurdere individuele beschikking noodzakelijk is?	De inwoner zelf, zijn sociaal netwerk, doorverwijzers, onze maatschappelijke partners en de consulenten van de gemeente kunnen allen aangeven dat een collectieve voorliggende voorziening niet meer toereikend is voor een individuele inwoner. Vervolgens worden de stappen doorlopen voor een zorgvuldig onderzoek zoals vastgelegd in de Wmo/jeugdwet en jurisprudentie. Als uit dit onderzoek blijkt dat er individuele zorg nodig is en voldaan wordt aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een Wmo- of jeugdwet-voorziening dan volgt een individuele beschikking. Uitgangspunt blijft dat een inwoner passende zorg of ondersteuning ontvangt.
D66	1. In par 5.1 staat een onderzoek naar het armoedebeleid. Hoe breed wordt het begrip 'armoedebeleid' ingestoken? Wanneer worden de resultaten verwacht en hoe wordt de raad bij de resultaten en voorstellen t.a.v. eventuele verbreding of uitbreiding betrokken?	Het armoedebeleid focust zich op inwoners die te maken hebben met bestaansonzekerheid. We streven ernaar om het rapport voor het zomerreces met de Raad te delen. Na de zomer plannen we een

		beeldvormende avond waarin de bevindingen uit het rapport worden toegelicht en besproken met de Raad.
	2. In par 5.1 staat dat de prognose heeft uitgewezen dat een extra onderwijsvoorziening in Veghels Buiten nodig is en dat er overleg is met de schoolbesturen. Welke schoolbesturen zijn betrokken in het overleg? Wanneer wordt de raad geïnformeerd over de stand van zaken en resultaten van prognose en overleg?	Bij het overleg over een onderwijsvoorziening in Veghels Buiten zijn de schoolbesturen Verdi en SAAM betrokken. Het haalbaarheidsonderzoek nadert zijn voltooiing; de resultaten worden voor de zomervakantie aan het college voorgelegd, waarna de raad via een RIB wordt geïnformeerd.
	3. Bij hoofdstuk 5.4 wordt er gesproken over hoe we onze geïndividualiseerde samenleving kunnen omvormen tot een sociale leefgemeenschap. Wat is de definitie van geïndividualiseerde samenleving en waarom zou die niet sociaal zijn?	In een geïndividualiseerde samenleving staan mensen meer als individu in plaats van als groep in de samenleving. Wij zijn van mening dat het goed is meer samen als groep, als wijkbewoners of als leefgemeenschap te gaan functioneren. Dat wordt door ons in deze passage bedoeld.
	4. In par 5.4 wordt vrijwilligerswerk genoemd waarbij in hoofdstuk 1 het tekort aan vrijwilligers bij veiligheid is genoemd. Is er en/of komt er meer integraal aandacht voor het tekortvraagstuk dat veel beleidsterreinen betreft en zo ja, waaruit bestaat dat?	Het vraagstuk rondom vrijwilligers raakt inderdaad diverse beleidsterreinen. Mede hierdoor is in 2021 de uitvoeringsagenda vrijwilligers opgesteld. In deze uitvoeringsagenda wordt ingegaan op de ontwikkelingen rondom dit thema en welke inzet daarop wordt gepleegd. In de nieuw op te stellen strategische visie voor Meierijstad (Toekomstvisie) en vervolgens het beleidsprogramma sociaal domein zal dit thema ook weer meegenomen worden om zo in te kunnen spelen op de veranderde omstandigheden en actualiteit rondom vrijwilligers.
	5. In par 5.5. over optimale inzet en benutting maatschappelijk vastgoed. In TIMM actie 0.9.1 staat het maken van een plan hiervoor in 2023. Hoe staat het met dat plan en hoe is de bespreking en besluitvorming in de raad gepland?	Vanwege ziekte/afwezigheid van de behandelend ambtenaar kunnen we op dit moment hier geen concreet antwoord op geven. We zijn op dit moment volop aan het inventariseren hoe de huidige

		bezettingsgraad is van ons huidige vastgoed. We in september meet een tijdsplanning.

Hoofdstuk 6: Economie met een arbeidsmarkt onder druk, pagina 7		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
HIER	1. 6.2 Welke trend wordt er verwacht bij de werkdruk voor het komende jaar/jaren?	De verwachting is dat de werkdruk een blijvend thema is in de organisatie. De komende jaren is er een relatief grote uitstroom van pensioengerechtigden waardoor langjarige kennis en ervaring uitstroomt. Goede invulling van vacatures is in de huidige arbeidsmarkt steeds lastiger. Invulling van functies gaat steeds meer via minder ervaren medewerkers en deels is er de noodzaak om externe, tijdelijke krachten in te zetten. De verwachting is dat onze opgaven en het aantal op ons af komende landelijke ontwikkelingen niet kleiner wordt.
	2. 6.2 Op welke onderdelen in de organisatie wat betreft werkdruk moet het snelste actie ondernomen worden?	Werkdruk speelt verspreid over de organisatie, binnen diverse onderdelen. Voorbeelden waar dit zeker aan de orde is, zijn belastingen waar het aantal bezwaarschriften enorm is toegenomen, in het ruimtelijk domein o.a. door het in werking treden van de omgevingswet en bijvoorbeeld ook bij p&o door de forse opgave om goede mensen te werven in de huidige arbeidsmarkt. Ook voorzien we een hausse aan uitstroom doordat de leeftijdscategorie richting pensioengerechtigdheid groot is. Dit laatste zorgt de komende jaren voor een grote uitstroom van kennis die druk legt op de organisatie.

	3. 6.3 Wat zijn de meest voorkomende gebieden om data gedreven te werken?	Datagedreven werken kan vooral worden toegepast daar waar processen eenduidig zijn en vaak doorlopen worden. Maar ook in de gebieden waar er veel externe informatie aanwezig is, zodat het bieden van inzicht op ontwikkelingen, helpt in het sturen naar de juiste richting.
	4. 6.3 Op welk gebied gaan we als eerste een verandering zien bij data gedreven werken? Oftewel waar gaan we als eerste mee aan de slag?	We hebben enkele speerpunten benoemd. Dit zijn o.a. het sociaal domein en dienstverlening.
Lokaal	1. Wat wordt er bedoeld met een verkenning van vrachtbundeling in de logistieke sector?	Bekend is dat het vrachtvervoer in hoge mate inefficiënt is. Er is veel onbenutte ladingruimte. Verkend wordt in hoeverre ondernemers in Meierijstad met elkaar zaken kunnen en gaan doen om verspilling tegen te gaan en daarmee onnodig verkeer en emissie terug te dringen.
	Hoofdstuk 6.2 blz 7, “Daarnaast wordt op diverse plaatsen bij het reguliere werk een enorme druk ervaren waardoor ontwikkelcapaciteit bij medewerkers ontbreekt en de kwaliteit van het werk onder druk staat. “ Vaker is gevraagd aan het college of er voldoende “handjes” aanwezig zijn om de inwoners van Meierijstad te bedienen. Telkens was het antwoord daarop; er zijn voldoende medewerkers ! 2. Wat is het afgelopen jaar concreet veranderd waarom het College nu in deze kaderbrief melding maakt van “een enorme druk “ en om extra capaciteit vraagt voor de ambtelijke organisatie?	Er is sprake van een combinatie van factoren waardoor de druk op personeel, niet alleen in Meierijstad, maar in het algemeen in gemeenteland, hoog is en hoger wordt. Zoals ook uit de beantwoording van andere vragen al blijkt, is bij de uitstroom van personeel (gepland en ongepland) het kwaliteitsniveau een enorme uitdaging en is er ook een aanhoudend grote dynamiek op de arbeidsmarkt. Bovendien zijn de maatschappelijke opgaves zoals ze op gemeenten af komen o.a. vanuit de Rijksoverheid onverminderd groot. We hebben in Meierijstad een relatief lage formatie. Dat maakt dat medewerkers vooral bezig zijn met de directe productie; we merken echter dat door de veranderende omstandigheden juist

		de ontwikkelcapaciteit binnen de organisatie zelf ook belangrijker wordt.
Hart	1. *“Voor behoud van talent en vernieuwend ondernemerschap start de verkenning en uitwerking voor de campusontwikkeling van de Noordkade als onderdeel van het Havenkwartier Meierijstad. Dit is een doorontwikkeling van onder andere The Chocolate Factory en het Circular Food Center”* -> Wordt met het Havenkwartier Meierijstad het gebied bedoeld dat bouwbedrijf van de Ven gaat ontwikkelen? Vanwaar deze benaming Havenkwartier Meierijstad?	De transformatie van dit gebied gaat verder dan het aanvankelijk plangebied Noordkade, waarvoor in 2011 een masterplan is opgesteld. Inmiddels is er sprake van een bovenlokaal verzorgingsgebied door de invulling aan functies, zoals leisure, kunst en cultuur en food-ondernemerschap. Door aanstaande aanpalende gebiedsontwikkelingen zoals aan de Zuidkade is het mogelijk om een samenhangend woonmilieu te ontwikkelingen dat past bij de aard en uitstraling, dat verder gaat dan het gebied Noordkade en een grotere aantrekkingskracht betekent voor Meierijstad. De naam ‘Havenkwartier’ is daarom passender om te voeren.
	2. En vervolgens: wie neemt het voortouw in de verkenning en uitwerking voor een campusontwikkeling?	De verkenning en uitwerking van de campusontwikkeling is al gestart door de onderwijs ’poot’ van The Chocolate Factory. Er wordt een kennisgemeenschap ontwikkeld, waarbij arrangementen worden ontworpen waar leerlingen en studenten voor geïnteresseerd worden. De gemeente ondersteunt en stimuleert die ontwerpfase en volgtijdelijk ook met name de mogelijkheden voor hoger en universitair onderwijs.
	3. *“Vanwege de steeds krappere arbeidsmarkt gaan we actief op zoek naar mogelijkheden om processen te automatiseren en te digitaliseren. We benutten daartoe de mogelijkheden van digitale en technologische vernieuwingen.* - Welke acties worden er ondernomen om ervoor te zorgen dat burgers niet (verder) afhaken vanwege de digitalisering?	Het gaat hier om digitalisering binnen het ambtelijk apparaat. Daar waar dit toch klanten raakt zullen we ook de optie (blijven) bieden voor een fysiek gesprek of communicatie op papier.

D66	Meierijstad wil samen met Eindhoven/Brainport/Metropoolregio Eindhoven een onderzoek doen naar een samenwerkingsstrategie. Daarover hebben wij een paar vragen. 1. Op welke onderwerpen wil meierijstad maar de samenwerking met deze regio versterken.	Er zijn bestuurlijke gesprekken gevoerd. In vervolg daarop zijn met het hoofd strategie en vice-hoofd strategie van de gemeente Eindhoven mogelijke samenwerkingsthema's met Eindhoven/MRE/Brainport verkend. Te denken valt bijvoorbeeld aan thema's als mobiliteit & bereikbaarheid, duurzaamheid, energie en innovatie, bedrijventerreinontwikkeling en het thema wonen. Op dit moment worden de mogelijkheden voor samenwerking vanuit de gemeente Meierijstad verder uitgewerkt (wat is de meerwaarde van de beoogde samenwerking op een specifiek thema voor de gemeente Meierijstad en wat hebben wij te bieden in de samenwerking met betrekking tot het specifieke thema). Vervolgens zal op basis hiervan een vervolggesprek volgen over een mogelijke samenwerking met Eindhoven/MRE/Brainport.
	2. Wordt de raad betrokken in dit onderzoek? Zo ja hoe gaat dat gebeuren? Zo nee waarom niet?	Op het moment dat de verkenning over een mogelijke samenwerking in een verder stadium verkeert, zult u als gemeenteraad hierover geïnformeerd worden.
	Meierijstad wil in 2024 op de meest voorkomende gebieden in staat zijn om data gedreven te werken. Daarover hebben wij enkele vragen 1. Over welke gebieden gaat het hier precies?	Datagedreven werken kun je toepassen op praktisch alle aandachtsgebieden van een gemeente. We richten ons in het begin vooral op enkele speerpunten zoals het sociaal domein en dienstverlening.
	2. Wordt er ook rekening gehouden met de nadelen van dit data gedreven werken? Zo ja hoe	We hebben in de roadmap divers activiteiten benoemd waardoor negatieve effecten zoveel mogelijk worden voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan het ethische aspect en het risico dat data verkeerd wordt geïnterpreteerd.

Inkomsten		
Fractie	**Vragen**	**Antwoorden**
LOKAAL	1. Wat wordt er bedoeld met een uitbreiding van het lokale belastinggebied? Wat voor belastingen kunnen wij gaan heffen welke we nu nog niet mogen heffen en/of van welke belasting is er een uitbereidingsmogelijkheid en op welke manier?	In het coalitieakkoord van het kabinet is opgenomen dat bij het uitwerken van een nieuwe financieringssystematiek, de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied voor medeoverheden wordt betrokken. Op gemeentelijk niveau wordt in samenspraak met de VNG bezien welke mogelijkheden er zijn qua modernisering en uitbreiding van het belastinggebied, waarbij op basis van de uitkomsten een eventueel wetgevingstraject in gang zal worden gezet. Op dit moment is daar niet meer over bekend.
	2. Wat wordt er concreet bedoeld met ‘het meer risicovol begroten’? Kan hier ook een voorbeeld gegeven van worden?	De afgelopen jaren waren de jaarrekeningresultaten positief en hierdoor groeide de algemene reserve. De oorzaak ervan was in een aantal gevallen een overschot op begrotingsprogramma’s. Belangrijk is dat de wettelijke eis voor het opstellen van de begroting is dat de budgetten volledig, realistisch en haalbaar zijn. Echter, daar waar de ervaring leert dat we budgetten in het recente verleden (en in ieder geval in 2022) niet hebben uitgeput, kan ervoor gekozen worden minder voorzichtig te ramen, of eigen inschattingen te maken, zoals bijvoorbeeld niet meer ramen vanuit een maximum.
	3. Tav Bijlage 1 blz 15, Welke keuzes zitten in het DMOP vastgoed?	DMOP wordt opstelt aan de hand van de kwaliteitskaders die u heeft vastgesteld in de kadernota maatschappelijk vastgoed.

		Dit is tevens de knop waaraan u als raad kunt draaien. Ook in het kader van verduurzaming die in de routekaart wordt opgenomen kunt u als raad keuzes maken.
	4. Kunt u voorbeelden geven van uitgaven die een onvoorwaardelijke einddatum hebben en uitgaven die niet worden geactiveerd?	Kosten die gemaakt worden ter voorbereiding op de uitvoering van een nieuwe of gewijzigde structurele taak kunnen als incidenteel aangemerkt worden. De implementatiekosten zijn tijdelijk en vallen niet onder de structurele lasten. De lasten die voortvloeien uit het uitvoeren van de structurele taak zijn wel structureel. Bij een 'onvoorwaardelijke einddatum' is sprake van een concrete datum. Deze mag niet afhankelijk zijn van bijvoorbeeld 'de uitkomst van een onderzoek'.
D66	1. Er zijn 3 scenarios gemaakt voor over hoe om te gaan met de onduidelijkheid rond de financiering vanaf 2026 en daarna. Wordt er in al deze scenario's ervanuit gegaan dat er minder inkomsten zijn?	Ja in alle scenario's wordt uitgegaan van minder inkomsten vanaf het jaar 2026. De 'terugval' aan inkomsten is verwerkt in de beginstand vanaf het jaar 2026 (zie tabel op blz. 9 van de kaderbrief 2024).
	2. De onzekerheid van de inkomsten voor de jeugdzorg daar staat een "hervormingsagenda" tegenover. Zou dat dus ook kunnen betekenen dat de gemeente straks minder taken op het gebied van jeugdzorg hoeft te doen. wat dus zou betekenen dat er dus ook minder uitgaven zijn?	Er komt in 2024 vanuit het Rijk een afbakening van de jeugdhulpplicht (er wordt aangegeven wat er wél onder de jeugdhulpplicht valt). Hierdoor wordt niet-vrij toegankelijke jeugdhulp niet ingezet wanneer een hulpvraag beantwoord kan worden binnen het eigen netwerk (eigen kracht en inzet informele steun), als er sprake is van gebruikelijke zorg of wanneer een passende vrij toegankelijke voorziening of overige voorziening beschikbaar is. De gemeente krijgt de opdracht extra te investeren in dit voorliggende veld. Het is dan ook niet op voorhand te zeggen dat er minder uitgaven zullen zijn.

	• Onder het kopje belasting capaciteit staat er wordt er alleen de afvalstoffenheffing, rioolrecht en OZB genoemd waarbij de eerste twee kostendekkend zijn. en dus wordt de suggestie gedaan alsof dat de OZB de enige plek waar onbenut belasting capaciteit zit. Maar er zijn veel meer belastingen die een gemeente kan heffen namelijk: afvalstoffenheffing; • onroerendezaakbelasting (OZB); • belasting van roerende woon- en bedrijfsruimten; • baatbelasting; • forensenbelasting; • toeristenbelasting; • parkeerbelasting; • hondenbelasting; • reclamebelasting; • precariobelasting; • rioolheffing; • reinigingsheffing; • leges. Bron van de lijst is (https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gemeenten/vraag-en-antwoord/welke-belastingen-heft-de-gemeente) Kunt u van elke belastingvorm het volgende aangeven? 1. Wat wordt er precies belast? Met andere woorden wanneer moeten mensen hiervoor betalen?	Ja, dat klopt. De ozb is ook de enige belasting waar sprake kan zijn van onbenutte belastingcapaciteit. •belasting van roerende woon- en bedrijfsruimten: De gemeente kan een belasting heffen van de gebruikers van roerende bedrijfsruimten en eigenaren van roerende woon- en bedrijfsruimten die vergelijkbaar is met de onroerendezaakbelastingen. Meierijstad kent geen belasting van roerende woon- en bedrijfsruimten aangezien er nauwelijks heffingsareaal aanwezig is. •baatbelasting: de gemeente kan een belasting heffen van de eigenaar, bezitter of beperkt gerechtigde van een onroerende zaak, indien een in een bepaald gedeelte van de gemeente gelegen onroerende zaak, is gebaat door voorzieningen die tot stand worden of zijn gebracht door of met medewerking van het gemeentebestuur. Meierijstad kent nog één baatbelasting, deze eindigt door tijdsverloop in 2035. De reikwijdte van de baatbelasting is belangrijk ingeperkt door de inwerkingtreding van de Grondexploitatiewet per 1 juli 2008. Daarnaast is het belang van de baatbelasting afgenomen door de inwerkingtreding van de Wet op de bedrijveninvesteringszones (BIZ) op 1 januari 2015 in werking is getreden. Naast de genoemde wetgeving zorgt ook de jurisprudentie voor een beperking van de mogelijkheden om baatbelasting te heffen. •forensenbelasting:

		De gemeente kan forensenbelasting heffen van natuurlijke personen die meer dan 90 dagen in de gemeente verblijven zonder daar hun hoofdverblijf te hebben. Ook mensen die meer dan 90 dagen een gemeubileerde woning ter beschikking hebben zonder dat zij daar hun hoofdverblijf houden, vallen onder de forensenbelasting. Meierijstad kent geen forensenbelasting. Deze belasting vergt veel controles (immers de 90 dagen-bewijslast ligt bij de gemeente) wat maakt dat in verhouding met de mogelijke opbrengsten (nauwelijks areaal) de perceptiekosten hoog zullen zijn. Bovendien kent Meierijstad toeristenbelasting. •toeristenbelasting: Meierijstad kent wel toeristenbelasting. De belasting wordt geheven over het verblijf door niet-ingezetenen. Belastingplichtig is degene die tegen vergoeding gelegenheid biedt tot verblijf. •parkeerbelasting: Parkeerbelasting kan worden geheven van de houder van een motorvoertuig die parkeert in een aangewezen gebied voor betaald parkeren. Meierijstad kent geen parkeerbelasting. Bij de herindeling is door de raad besloten de parkeerbelasting in Veghel af te schaffen. •hondenbelasting: Hondenbelasting kan worden geheven van de houder van een hond. Meierijstad kent geen hondenbelasting. Bij de herindeling is door de raad besloten deze belasting af te schaffen. •reclamebelasting:

		Reclamebelasting kan worden geheven over openbare aankondigingen zichtbaar vanaf de openbare weg in een aangewezen gebied. Meierijstad kent alleen in Schijndel nog een reclamebelasting die komt te vervallen als deze vervangen wordt door een BIZ-belasting. De reclamebelasting in Veghel en Sint-Oedenrode zijn reeds vervangen door een BIZ. •precariobelasting: Precariobelasting kan worden geheven als vergoeding voor het gebruik van openbare grond van degene die die grond gebruikt. Meierijstad kent geen precariobelasting. Bij de behandeling van de kadernota 2019 is besloten de precariobelasting van Schijndel en Veghel af te schaffen. Het verlies aan belastingopbrengst (€ 79K) is vervolgens structureel verdisconteerd in het OZB-tarief gebruikers niet woningen. •rioolheffing, reinigings- heffing en leges: Rioolheffing, reinigings- heffing en leges zijn retributies (geen belastingen) voor diensten die door de gemeente worden verleend. Deze zijn (max.) kostendekkend.
	3. Heft de gemeente momenteel deze belasting?	Zie onder antwoord vraag 1.
	4. Zo ja wat heeft het de afgelopen jaren aan inkomsten uit deze belasting gehaald?	Voor een overzicht van inkomsten 2021 en 2022 wordt verwezen naar: https://meierijstad.jaarverslag-2022.nl/p8689/opbrengsten. Voor inkomsten over eerdere jaren verwijzen wij u naar de jaarstukken te vinden op: https://meierijstad.pcportal.nl/.

	5. zo nee waarom niet?	Zie onder antwoord vraag 1.
	6. Zit hier nog onbenutte belastingcapaciteit en zo ja is daar een bedrag aan te koppelen? En wat is dan de hoogte van dat bedrag?	Voor de heffingen die de gemeente niet kent is het heffingsareaal niet bekend en zijn ook geen tarieven bekend. Bedragen kunnen dan ook niet worden genoemd.
	*uit de bron website begrepen we al dat de heffingen niet hoger mogen zijn de begrote kosten. Maar ik wilde ze toch in de lijst zeggen zodat hij zo compleet mogelijk is 7. Wat zijn ongeveer de kosten per jaar voor het onderhoud en beheer van de verschillende parkeerplaatsen en parkeergarages in Meierijstad. en de handhaving van het parkeerbeleid. Hier graag de parkeergarages apart benoemen.	In 2022 hebben we de volgende kosten gemaakt voor het onderhoud en beheer van de verschillende parkeerplaatsen en parkeergarages in Meierijstad: **Naam** / **Kosten** Parkeergarage Lochtenburg / € 95.147 Parkeerbeleid / € 3.328 Wij beschikken niet over de gegevens van de handhaving van het parkeerbeleid. Bovenstaande kosten van het parkeerbeleid betreffen de kosten die samenhangen met parkeerontheffingen.
	8. Wat zijn ongeveer de kosten per jaar die met de aanwezigheid van honden te maken hebben? Denk hierbij bijvoorbeeld aan opruimen van hondenpoep, onderhoud aan hondenuitlaatstroken, handhaving van het beleid etc..	In 2022 hebben we € 88.868 uitgegeven voor beheer en onderhoud van hondenvoorzieningen in de openbare ruimte. Wij beschikken niet over de gegevens van de handhaving van het hondenbeleid.

Bijlage 2: Technische uitgangspunten programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027

Fractie	Vragen	Antwoorden
Hart	1. Bij 'Onvoorziene uitgaven' : Jaarlijks ramen we een bedrag voor onvoorziene uitgaven van € 250.000 -> Waarom dit bedrag? Is bijvoorbeeld een hoger bedrag gezien alle onzekerheden niet logischer?	Voor de raming van de hoogte van de post onvoorzien is de laatste jaren een bestendige gedragslijn gevolgd. Uit de jaarcijfers van 2018 tot en met 2022 is niet gebleken dat dit bedrag ontoereikend zou zijn. **Onvoorzien (bedragen * 1.000)** **Jaar Begroting Jaarrekening**

		2018 350 148 2019 350 268 2020 250 23 2021 250 181 2022 250 199 Wanneer in de loop van enig jaar blijkt dat dit bedrag incidenteel niet toereikend is wordt een beroep gedaan op de algemene risicoreserve.
D66	1. Accresontwikkeling: Het volumedeel is vastgezet om het accres stabieler te maken. Wat is het volumedeel, m.a.w. welk volume wordt bedoeld en waardoor zijn er dan schommelingen?	De jaarlijkse toe- en afname van het Gemeentefonds die voortvloeit uit de koppeling aan de rijksuitgaven wordt het accres genoemd. Enerzijds is het accres bedoeld voor indexatie van loon- en prijsontwikkelingen (nominale ontwikkelingen) en anderzijds voor toename van lasten als gevolg van o.a. groei van een gemeente of beleidsintensiveringen. Dit laatste wordt het volumedeel genoemd. Juist deze koppeling aan de rijksuitgaven maakt dat er schommelingen ontstaan. Ombuigingen, mee- en tegenvallers, nominale ontwikkelingen op de Rijksbegroting hebben direct invloed op de omvang van het gemeentefonds (samen de trap op, samen de trap af). Er zijn enkele bijstellingsmomenten gedurende het jaar waarin het Rijk de hoogte van het accres bijstelt. Dit is nu voor de jaren 2022 t/m 2025 voorkomen door het volumedeel te bevriezen op de stand van de Voorjaarsnota 2022. Door het vastzetten van het volumedeel van het accres voor gemeenten zijn bij zowel het Rijk als de gemeenten veel minder budgettaire schommelingen dan voorheen. Dit betekent dat de accresstanden voor de jaren 2022 t/m 2025 voor gemeenten slechts nog

		zullen wijzigen als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen.
	2. In de paragraaf vervangingsinvesteringen staat dat er voor 2024 een inventarisatie plaats zal vinden. In TIMM staat dat er in 2023 een herijking en actualisering van de kadernota Vastgoed en het Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan komt. Wanneer komt dit laatste beschikbaar? En kunnen die beleidsuitgangspunten dan nog bij de lijst 2024 toegepast worden? Antwoord graag toelichten.	Vanwege ziekte/afwezigheid van de behandelend ambtenaar kunnen we hier geen concreet antwoord op geven. We komen in september bij u terug met een tijdsplanning.
	3. Subsidies worden geïndexeerd conform de algemene subsidieverordening. In 2022 was er vanwege de explosief gestegen energiekosten een incidentele regeling voor verenigingen en organisaties. Wordt er onderzocht of en hoe er noodzaak is voor continuering of aanpassing van deze regeling? Graag het antwoord toelichten.	Inmiddels zijn de energieprijzen over het algemeen weer zover gedaald dat ze onder de prijzen van het landelijke energieplafond zijn terechtgekomen. Ook hebben verenigingen en maatschappelijk instellingen vaak al energiebesparende maatregelen getroffen en dat biedt soelaas. Echter in het geval van langer lopende contracten kan het zijn dat er nog prijzen van toepassing zijn die boven het landelijke energieplafond uit komen. Voor de door de gemeente ingekochte energie is daarvan sprake. In principe dient de gemeente die hogere kosten door te belasten aan de huurders en gebruikers van gemeentelijke eigendommen. Wij hebben vastgesteld dat een dergelijke verhoging verenigingen in financiële problemen kan / zal brengen, zeker omdat zij maar in beperkte mate energiebesparende maatregelen kunnen treffen in gemeentelijke gebouwen. Wij bereiden momenteel een generieke regeling voor 2023 voor, die geldt voor alle maatschappelijke en culturele instellingen en sportverenigingen in onze gemeente. Die regeling zal een tegemoetkoming zijn voor onevenredige gestegen kosten van energie (dus niet

		alle gestegen kosten worden vergoed). En natuurlijk zorgen we ervoor dat er in uitzonderlijke gevallen ook maatwerk wordt geleverd waardoor er geen verenigingen zullen omvallen. Wij verwachten rond de zomervakantie daarover naar de verenigingen te kunnen communiceren.